ԻՄ ԱՆՈՒՆՈՎՍ ՈՋԻՆՋ ԽՆԴՐԵՑԻՔ

ԵՕԹԸ ՕՐԵՐ, ՈՐՈՆՔ
ԿԵՐՊԱՐԱՆԱՓՈԽԵՑԻՆ ՄԱՐԴԱՇԽԱՐՀԸ

ՄԵԾԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆՆ

“ԵԹԷ ՄԷԿԸ ԻՆՋՄԷ ՆԵՐՍ ՄՏՆԷ”

ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅԻՆ
ՓՐԿԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆԸ

«ԻՆՉՈՒ ԿՈՒ ԼԱՍ»

ԽՆՃՈՅՔԻՆ ԱՌԱԿԸ

ԵՕԹԸ ՕՐԵՐ, ՈՐՈՆՔ ԿԵՐՊԱՐԱՆԱՓՈԽԵՑԻՆ ՄԱՐԴԱԾԽԱՐՀԸ

Ճշմարտութիւնը երբ մարդկային հոգիէն ներս մտնէ, միշտ և անպայման կը կերպարանափոխէ ենթական: Կաւին պէս՝ որ առանց Բրուտին ջանքերուն կաւէն զատ ուրիշ բան չէ վերջապէս :

Բրուտին մտածումէն ու նպատակէ՛ն է որ ճեւ ու կերպարանք կ՛առնէ կաւը. կերպարանք, որ ի վերջոյ իր դիմագիծը կը կազմէ, իր ինքնագոյութիւնը կը յօրինէ: Աշխարհը եւս, Աստուածային ծրագրին մտածողութեամբ կերտուած տիեզերք մըն է: Մարդկային հոգին կերպա՛րն է Աստուծոյ՝ ազատ և հզօր յաւիտենական կեանքին: Մարդ չի կրնար փոխակերպել աշխարհը, բայց կրնայ ինք կերպարանափոխուիլ դէպի բարին, որովհետեւ մարդ ի՛նք եւս մանրաշխարհ մըն է:

Յիսուս Քրիստոսի վերջին եօթը օրերը փոխակերպեցին մարդկութեան դառնութիւնը լուսաշինութեան, ցաւը՝ կորովի և ընդվզումը՝ ստեղծագործութեան: Միւռոնը ճէթ է ու ծաղիկ, բայց մեզի համար կը փոխակերպուի խորհուրդի, իմաստի ու կեանքի:

Երբ հաւատքը կեանքի՛ գործօն ապրումի փոխակերպուի, մահը այլեւս չի կրնար այդ կեանքը կալանաւորել: Քրիստոնեայի մը մահը, Յիսուս կոչեց. «նինջ»:

Յիսուս Քրիստոս ծնած էր յաղթահարելու և կերպարանափոխելու աշխարհը: Ան փոխակերպեց մարդ արարածը Իր Խաչո՛վը, սիրովը և Իր անճնազոհութեամբ: Ան ըսաւ.

«Ես չեկայ կորսնցնելու մարդը, այլ՝ փրկելու զայն»:

Յիսուս Քրիստոսի մարդեղութեան վերջին եօթը օրերը դարձան այն եզակի ու ճակատագրական օրերը, որ փոխեցին պատմութեան ընթացքը ու բացին փրկութեան դուռը դէպի Աստուած ու յաւիտենական կեանք: Սոյն եօթը օրերը Յիսուսի Մարդեղութեան օրերուն ամենաերկա՛ր օրերն էին:

Ան շալակեց ու կրեց մարդկութեան մեղանչումները, բրտութիւնը, ոճիրներուն և ատելութեան հետեւանքները և ցոյց տուաւ զանոնք մարդաշխարհի ըսելով. «Ձեր ատելութիւնը, նախանձն ու վրէժխնդրութիւնն է որ կը տեսնէք իմ խաչելութեանս կատարումի՛ն մէջ: Մեր Տէրը Յիսուս մարդացաւ, բարոզեց, բժշկեց մարդկային հիւանդութիւններն ու ցաւերը: Կերակրեց անօթիները, մխիթարեց սգաւորները, յարութիւն տուաւ մեռելներուն, որպէսզի մարդիկ հաւատան Աստուծոյ ու դարձի գան, և ապաշխարեն:

Սակայն մարդկութիւնը չհասկցաւ Յիսուսի պատգամը և բարոզութիւնը:

Ի վերջոյ Յիսուս Իր առաքելութեան լուսապսակ վերջին եօթը օրերու ընթացքին որոշեց ընծայե՛լ Իր մարդեղացեալ անճնաւորութիւնը մարդկութեան իմաիաճոյին ու սխալանքին, որպէսզի մարդ արարած Իր անարդա՛ր խաչելութեան ընդմէջէ՛ն տեսնելով իր ոճիրը, մեղանչումը և սխալանքը զղջայ, ապաշխարէ և հաւա-

տայ Աստուած Ճշմարիտին:

Յիսուս Քրիստոսի վերոյիշեալ նախատեսութիւնը լման կերպով իրականացաւ Պետրոս և Յովհաննէս աշակերտներուն անդրանիկ քարոզութեամբ: Աշակերները, Հոգեգալուստէն յետոյ, իրենց քարոզութեան ընթացքին անվա՛խ կերպով ըսին.

«Դուք անօրէններու ձեռքով զայն խաչի վրայ գամելով՝ սպաննեցիք: Սակայն Աստուած զայն յարուցանեց մահուան կապանքները փշրելով, որով ցոյց տուաւ՝ թէ մահը չէր կրնար իշխել Անոր վրայ»: --Գործք Բ.23-24

«Այս խօսքերը լսելով, ներկաները խորապէս ցնցուեցան և հարցուցին Պետրոսի և միւս առաքեալներուն. «Ի՞նչ պէտք է ընենք ո՛վ եղբայրներ»: Պետրոս պատասխանեց. «Ձեր ընթացքը փոխեցէք և իւրաքանչիւրդ մկրտուեցէք Տէր Յիսուս Քրիստոսի անունով, որպէսզի ձեր մեղքերը ներուին»: Ոմանք Պետրոսի ըսածներուն համոզուեցան և մկրտուեցան: Այդ օր հաւատացեալներուն թիւը շուրջ երեք հազար հոգիով աւելցաւ--Բ.38-41:

Եթէ մենք, Քրիստոնեաներս ալ հաւատա՛նք այնպէս ինչպէս առաքեալները հաւատացին, ու մեր կեանքո՛վ ու ապրումով կարենանք ներկայացնել Յիսուսի սրբարար Խաչելութեան ցաւն ու չարչարանքը ժողովուրդին, ա՛յն ատեն մենք մեղաւորներս պիտի գիտնանք, թէ մե՛ր մեղքերն, սխալներն և անհաւատութիւններն էին որ խաչեցին անձնամատոյց Յիսուսը:

Հալածանքներու ժամանակաշրջանին, հաւատացեալներ երբ կը մասնակցէին իրենց Փրկիչին ցաւին ու նեղութիւններուն իրե՛նց նահատակութեամբ, ժողովուրդները կրցան տեսնել թէ Յիսուսը խաչողները ո՛չ թէ բանի մը Հռոմայեցի զինուորներն էին, այլ իրե՛նց մեղքերը և իրե՛նց անհաւատութիւնները:

Ներկայ հաւատացեալներու անկարեկիր ընթացքն է պատճառը որ մարդկութիւնը անտարբեր է Յիսուս Աստուածորդւոյ փրկարար և սուրբ Խաչելութեան:

Ի՞նչ կը ներկայացնենք Սուրբ Ջատկի տօնակատարութեան, եթէ ոչ շոքոլայէ նապաստակներ ու հաւկիթներ մեր հարազատ զաւակներուն: Ա՞յս է միթէ Յիսուս Քրիստոսի Խաչելութիւնը:

Մե՛ղք մեր սխալ հաւատքին և ունա՛յն կրօնքին: Մեր այս հեթանոս հաւատքով, խաչա՛ծ կ՛ըլլանք մեր Տէրը Յիսուս անգամ մը եւս: Թող Երկհազարամեակի Սուրբ Ջատիկը արթնցնէ մեզ ապաշխարութեան ու սրբարար թողութեան:

Ամէն:

Ապրիլ 16, 2000
Թորոնթօ

ՄԵԾԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆՆ

Յով. ԺԴ.1614, Յակոբ. Ե.13-20

1. «Իմ Հօրս տան մէջ շատ օթեւաններ կան.»--Յով. Ա.1:

"Տուն" և "օթեւան" բառերը, ըստ բնագրային իմաստով, կը նշանակեն նաեւ տաճար:

2. Երուսաղէմի տաճարը, Յիսուս շատ մը անգամներ կոչեց "Հօրս" տունը:

3. Թովմաս ըսաւ Յիսուսի. «Տէ՛ր, չենք գիտեր թէ ո՛ւր կ՛երթաս. և ինչպէ՞ս կրնանք գիտնալ ճամբան»:

4. Յիսուս ըսաւ. «Ես եմ Ճանապարհը և Ճշմարտութիւնը և Կեանքը»: Բոլոր Աստուածաշունչ գրքին մէջ չի կայ մարգարէ մը, որ յանդգնեցաւ կրկնել վերի յատկանշական խօսքերը:

5. Յիսուս ըսաւ. «Եթէ ճանչնայիք Զիս՝ պիտի ճանչնայիք նաեւ Իմ Հայրս. այսուհետեւ պիտի ճանչնաք Զայն. տեսած ալ էք Զայն»--7:

ա. «Յիսուս՝ Լոյսն է Աստուծոյ փառքին և նկարագիրը Անոր էութեան»--Եբր. Ա.3:

6. «Ինչ որ խնդրէք Իմ անունովս՝ պիտի կատարեմ զայն, որպէսզի Հայրը փառաւորուի Որդիին մէջ»--13:

7. Յիսուս Քրիստոսի անունը խորհրդաստ և թաքուն թելադրութիւն մըն է որուն մէջ խտացած է բովանդակ պատգամը մեր Տիրոջ Յիսուս Քրիստոսի:

Վերջին ընթրիքն ու Սուրբ Հաղորդութիւնը աւարտած էին:

Մեր Տէրը, կարճ ժամանակ մը ունէր նախ քան ճերբակալուիլը և դատապարտուիլը, նկատելով ընթացքին Ան չի մտահոգուիր Ի՛ր մահուամբ, այլ կը ջանայ ամէն կերպով քաջալերել, լուսաբանել, խրատել և թելադրութիւններ ընել աշակերտներուն:

Սոյն ոգեկոչումի գլխաւոր թելադրանքն է աշակերտներուն որ աղօթեն և խնդրեն «Ի՛ր Անունով»:

«Մինչեւ հիմա Իմ Անունովս ոչինչ խնդրեցիք. խնդրեցէ՛ք և պիտի ստանաք, որպէսզի ձեր ուրախութիւնը կատարեալ ըլլայ» --Յով.ԺՉ.24:

Ինչո՞ւ Իր "Անունով": Որովհետեւ "անուն" մը պարզ պիտակ մը չէ, այլ ենթակային բիւրեղացած էութեան անճնաւորութիւնը:

Ջինք արտայայտող և ներկայացնող դրոշմը և կնիքը: Յիսուս Քրիստոս դարձած է տիրական դէմք, որուն Աչքերուն մէջ կայ բոց

և արտայայտութեան մէջ՝ սէր ու ողորմութիւն: Հազուագիւտօրէն միայն, հարուստ մը կը զիջի որ աղբատ մը իր անունը գործածէ երբ դիմումնագիր մը ներկայացնէ պաշտօնի մը համար:

Յիսուս Քրիստոս ոչ թէ դժկամակութեամբ կը զիջի որ գործածենք Իր Անունը մեր աղերս աղօթքներու ընթացքին, այլ՝ ընդհակառակը կը բաջալերէ՛ և կը յորդորէ՛ մեզ, որ Իր Անունո՛վ աղօթենք, աղերսենք ու խնդրենք մեր աղաչանքները Հայր Աստուծմէ:

Հեթանոս պաշտամունքներու ընթացքին, միա՛յն առաջնորդող բահանա՛ն գիտէր իրենց աստուածներու անունը:

Հասարակ ժողովուրդէն գաղտնի պահուած էին այդ անունները: Քահանաներն անգամ վախով ու սարսափով հազիւ կը համարձակէին արտասանել այդ անունները:

Քրիստոնէութեան մէջ կայ այնպիսի ազատութիւն մը, որ գերիվեր է ամէն ըմբռնումէ: Քրիստոնեան կը մօտենայ Աստուծոյ որպէս Հա՛յր Աստուած: Ոչ թէ "Եհովա" անմերձենալի անունով, այլ՝ որդիակա՛ն համարձակութեամբ:

Յաւելեա՛լ ըլլալով, մեր Տէրը Յիսուս, կը յորդորէ նաեւ Իր Անուան զօրութենական միջնորդութիւնը գործածել:

Ազատութեան և Աստուծոյ մօտենալու գաղափար մը, որ գոյութիւն չուներ ուրիշ որեւէ կրօնական հաւատալիքներու մէջ:

«Մինչեւ հիմա իմ անունովս ոչինչ խնդրեցիք.
խնդրեցէք և պիտի ստանաք»--Յիսուս Քրիստոս:

Յակոբոս Ե.13-20:

«Արդարին աղօթքը շատ զօրաւոր է ներգործելու համար»--16:

ա. Ոչ թէ արդարի մը անունո՛վը աղօթել, այլ՝ երբ արդա՛ր մը աղօթէ:

Ի Ծնէ կաղին բժշկութիւնը Պետրոսի և Յովհաննէսի աղօթքով --Գործք Գ.6:

բ. Պետրոս ըսաւ. «Արծաթ և ոսկի չունիմ, բայց ինչ որ ունիմ՝ քեզի կու տամ զայն. յանուն Նազովրեցի Յիսուս Քրիստոսի՝ ոտքի՛ ելիր և քալէ՛»:

Յունուար 30, 2002
Թորոնթօ

“ԵԹԷ ՄԷԿԸ ԻՆՁՄԷ ՆԵՐՍ ՄՏՆԷ”

Յով. Ժ.9

“Եւ աշակերտները չհասկցան թէ ի՛նչ բանի մասին է որ Յիսուս կը խօսէր իրենց հետ»:

Չմեղադրենք Յիսուսի աշակերտները որ չէին հասկնար իրենց Վարդապետին խօսքերը: Մեզմէ քանինե՞ր արդեօք կը հասկնան այս վերոյիշեալ խօսքերուն ներքին խորքը:

Քսաներորդ դարու վարձկան դիւանագէտներու սուտ և կեղծ յայտարարութիւնները կը ջանանք վերլուծել:

Ինչո՞ւ Մարմնացեալ Ճշմարտութեան և համակ Սէր Յիսուսի կենդանարար խօսքերը հետազօտելու ու անոնց գաղնիքներուն թափանցելու խիզախ փորձը կ’անտեսենք:

Ի՞նչ հանգամանքով կամ դրութեամբ կը փափաքինք ապրիլ մեզի շնորհուած կեանքը: Որպէս քաջամարտիկ պատգամախօս առաքեալնե՞ր, թէ ձկնավաճառ փերեզակներ: Կ’ուզե՞նք շարունակել մեր կեանքերը որպէս յաւիտենական աշակերտ՝ անպտուղ և անօգուտ: Մշակը կրնայ գալ որեւէ օր մը կտրել այդ անպտուղ ճիւղը մայր բունէն և նետել կրակը:

«ԵԹԷ ՄԷԿԸ ԻՆՁՄԷ ՆԵՐՍ ՄՏՆԷ՝ ՊԻՏԻ ՓՐԿՈՒԻ»

Յաւերժական խօսքերը Յիսուսի, սովորական հաւատացեալներ, կը հասկնան որպէս մեղքերէն փրկուիլ ու յաւիտենական կեանքը արժանանալ: Անձնակա՛ն ապահովագրութիւնը ստանալ:

Վայրի անտառներու և անստոյգ կացութեան դէմ ինքնապաշտպանութիւն ունենալ շատ սիրուն ու խոհեմ մտածումն է:

Սակայն անձնասիրակա՛ն խորհուրդ մըն է միայն: «Ես»ի պաշտպանութեան ու ապահովութեան վերաբերեալ ու անձնակեդրոն փափաք մը:

Կարելի՞ է արդեօք թափանցել, Յիսուսի խօսքերուն աւելի խոր իսկութեան և նշանակութեան: Կարդանք վերոյիշեալ համարը մտքի և հոգիի աչքերով: Մեր տեսողական աչքը «Ինձմէ ներս մտնէ»նը պիտի կարդայ նաեւ «իմ մէջէս» կամ «իմ ընդմէջէն»:

Սոյն բացատրականը իմաստաճ մեկնաբանութիւն մը յօրինել չէ, այլ վերոյիշեալ բացատրութիւնը իրատեսել կամ ներկայացնել է:

Օրինակի համար նոյն գլխուն 38-րդ համարին մէջ, Յիսուս Ինք կ’ըսէ.

«Որպէսզի գիտնաք և ճանչնաք թէ
Հայրը իմ մէջս է, և ես Հօր մէջ»:

Նախորդ համարներն ալ եթէ միասին կարդացուին, պիտի

տեսնուի, թէ Յիսուսի Հօր մէջ ըլլալը՝ կը նշանակէ ղրկուած ըլլալ, գործունեայ ըլլալ և պատգամատոր ըլլալ, նոյնիսկ «Իր կեանքը տալու, անձնազոհ ըլլալու պատրաստ:

Մտնել Յիսուսի մէջ, Անոր ապահովութեան մէջ, Անոր ագարակին ձրի և ճոխ արօտին մէջ, ամբողջական ապահովագրուած կեանքի մէջ՝ շատ հասկնալի է ու ցանկալի:

Սակայն ի՞նչ կը նշանակէ Յիսուսի «մէջէն» կամ «ընդմէջէն» մտնել (անցնիլ):

Յիսուսէն «ներս մտնել» Անոր աշակերտի՛լ կը նշանակէ, իսկ «մէջէն» կամ «ընդմէջէն» անցնիլ՝ առաբեա՛լ դառնալ է:

Առաջինը կանչուիլ է, իսկ երկրորդը ղրկուի՛լ կը նշանակէ:

Առաջինը՝ ապահովութեան համար է, իսկ երկրորդը՝ գայլերու կեր ըլլալու համար:

Առաջինը մահէն ազատուելու համար է՝ իսկ երկրորդը հերոսանալու և նահատակուելու զօրակոչ է:

Յիսուսի կանչը՝ հերոսանալու համար է, ու Անոր հետեւիլը բաջազուններու առանձնաջնորհն է:

«Աշխարհի մէջ նեղութիւններ պիտի ունենաք» իսկական ու անկասկած ճակատագիրն է ղրկուածի՛ մը:

«Ան որ ձեռքը մաճի վրայ դնէ ու ետին նայի, Ինծի արժանի չէ» խօսքը՝ Իրեն հետեւող բոլոր կամաւորներուն է ըսուած:

Յիսուս՝ որպէս Մեծ Հովիւ մեր առջեւէն կ՛երթայ դէպի Գողգոթայի նահատակութիւնը: Ուստի՝ կարելի՞ է Իր հետեւորդներուն որ անոնք Գողգոթայի բովէն չ՛անցնին:

Ո՞վ հերոսացած է առանց տառապանքի:
Ո՞վ ծնունդ տուած է առանց ցաւի:
Պատասխանը՝ հրամայական՝ **«ո՛չ ո՛ք»** է:

Յիսուս՝ երբ սխալ կը հասկցուի ու կ՛անարգուի, կարելի՞ է որ Իրեն հետեւող աշակերտները փառաբանուին: Յիսուս՝ երբ յոգնի, անօթենայ ու ծարաւնայ որպէս աստուածառաք Վարդապետ, Իր փոքրաւորներուն վայե՞լ է ըլլալ պահանջկոտ և իմաիաճ:

Յիսուս կախարդական հրաշագործութիւններ ընող աճպարար մը չէ: Մարդկութեան ցաւին ու տառապանքին անհաղորդ ու անկարեկիր չմնաց Ան, այլ՝ կարեկից ու վշտակից եղաւ մարդկային ընկերութեան:

«Մարդոցմէ անարգուեցաւ ու երեսէ ձգուեցաւ, վիշտերու տէր ու ցաւերու տեղեակ եղաւ:...Անարգուեցաւ ու զանիկա չյարգեցինք:

Իրաւամբ Անիկա մեր ցաւերը վերցուց ու մեր վիշտերը Իր վրայ առաւ:..Եւ Անոր վէրքերով մենք բժշկուեցանք: Անիկա անիրաւութիւն կրեց ու չարչարուեցաւ, բայց իր բերանը չբացաւ:

Քանզի Իր անձը մահուան մատնեց, յանցաւորներու հետ

սեպուեցաւ .... ու յանցաւորներու համար միջնորդութիւն ըրաւ» --Եսայ. ԿԳ.3-4,12:

Գալիլեացի Մարգարէն Յիսուս, Զինք մատնող Յուդա աշակերտին սպառնալիք չըրաւ, անարգական և վիրաւորական խօսք մը չ՛արտասանեց, այլ՝ ծռեցաւ Ան ու անոր բայլամոլոր և փողոցային ոտքերը լուաց: Իր նախամեծար աշակերտ Պետրոսին ուրացումը նախատեսեց և զինք զգուշացուց, բայց չի յանդիմանեց զինք, այլ՝ Գեդսեմանիի Իր հոգեհետ ժամերուն՝ զանիկա Իր մօտ պահեց:

Յաղթական Յիսուս, յետ Յարութեան, երբ կը բալէր Գալիլիոյ ծովուն եզերքը, տեսաւ Իր ճկնորս աշակերտները, անջատելով Պետրոսը իր ընկերներէն, փոխանակ յանդիմանելու Իր, խրոխտ սակայն երկչոտ աշակերտը, արցունքախօս աչքերով Յիսուս՝ հարցուց անոր.

«Սիմոն Յովնանի, կը սիրե՞ս զիս»

Երեք նոյնանման հարցումներ՝ որոնք նետահարեցին նախամեծար աշակերտը ու կնքեցին անոր մնացեալ կեանքը յաւիտենական հաւատարմութեամբ:

> Այսօր, հաւատացեալներու տեսանելիութեան մէջ, Յիսուս վսեմութեան Մարմնացումն է, սակայն այն ելարանը որ կ՛արաջնորդէ դէպի սոյն բարձունքի կատարը անհրաժեշտօրէն կ՛անցնի Գողգոթայի հառաչանքի կամուրջէն:

Կը փափաքի՞ս հասնիլ սոյն կատարը
և
ընկերանալ Իւ Փրկիչիդ:

Որոշելու ես, այսօր, կուզէ՞ս միայն **«մտնել Յիսուսի մէջ»** որպէս ապահովութիւն, թէ մտնե՛լ **«Յիսուսի մէջէն»** փոխակերպուելու և դառնալու առաքեալ և անձնամատոյց յօժարութեամբ նուիրել Իւ կեանքդ Իր սպասաւորութեան:

Հոկտ. 12, 1988
Թորոնթօ

կրօնքները դասաւորուած են. բնութեան կամ բնական կրօնք, օրէնսգիտական կրօնք, փրկագործական կրօնք:

Յիսուս Քրիստոսի Կուսական Ծնունդին կեդրոնական իմաստը ա՛յն է, թէ Աստուած Ի՛նք գործօն է մարդկութիւնը փրկագործելու աշխատանքին մէջ: Առաքեալները իրենց քարոզութեան մէջ աւելի կեդրոնացան Յիսուսի փրկագործութեան վրայ, քան Անոր հրապարակային գործունէութեան:

Յիսուս Քրիստոսի Արիւն թափելը աշխարհի փրկագործութեան մէջ ո՛չ թէ փոխարժէք կամ փրկա՛նք մըն էր որ վճռուած եղաւ Ան, այլ՝ աշխարհը, մահուան դատապարտութենէ ազատագրելու պայքարամարտին մէջ ուխտա՛ծ էր հակամարտիլ Սատանային հետ, նոյնիսկ Իր Կեանքին գնով: Պէտք է գիտնալ սակայն, որ ազատութեան և փրկագործութեան պայքարը չէ աւարտած:

Տակաւին որոշ հեռատրութիւն մը կը բաժնէ հաւատացեալները վերջնական հանգրուանէն՝ մեռելոց յարութենէն:

Մարդկութեան մռայլ ժամանակներու պատմութիւնը այլեւս երբե՛ք չի վերադառնար չարին տիրապետութեան շրջանին: Այո՛, պատմութեան անիւը ետ չի դառնար և ինչ որ շահուած է Արիւնով Գողգոթայի սարին վրայ պիտի եզրափակուի Աստուծոյ յաղթանակով՝ Քրիստոսի Երկրորդ Գալուստով:
(Կարդալ Ա. Կորնթ. ԺԵ. 24-28):

Տիեզերքի կենցաղավարութիւնը խռովութիւն և բարոյական շեղում ունեցաւ: Մարդ արարածին առանձնաշնորհեալ պարտականութիւնը օժանդակել է Աստուծոյ, կարգադրելու համար փրկագործութիւնը աշխարհի: Աստուծոյ օժանդակելու միակ միջոցը, Անոր կամքին սիրայօժարութեամբ կամենալ է, անձնազոհութեան յօժար ըլլալ, անձը ուրանալ նման Յիսուս Քրիստոսի և ծառայել կարօտեալներուն: **«Մէկ Աստուած կայ ու նաեւ մէկ Միջնորդ Աստուծոյ ու մարդոց միջեւ՝ Յիսուս Քրիստոս, որ տուաւ Իր անձը իբրեւ փրկանք ամենուն համար»**--Ա. Տիմոթ. Բ.6:

Այստեղ Յիսուս Քրիստոսի միջնորդութիւնը հակադրուած է բոլոր հեթանոս կուռքերու դէմ: Յիսուս զոհեց Իր Անձը սոյն պայքարամարտին սակայն Աստուած Յարուց Զայն: Սատանան չէր գիտեր թէ Աստուած կրնայ յարուցանել Իր Միածինը: Յիսուսի մահը փրկարա՛ր մահ մը, հաշտեցնող մահ մը, մահ մը եղաւ որ վերջ պիտի դնէ մահուան: Աստուածային հայեացքով, Մարդ, արարչագործութեան գլուխ գործոցն է, պէտք է փրկել, պէտք է գուրգուրալ, պէտք է սիրել մարդը: Ով որ կամենայ փրկել, պէտք է վճարէ փրկագինը իր անձովը՝ սիրելո՛վ ու այդ սիրո՛յն համար տառապելով:

Յիսուս փրկեց ոչ միայն մարդու խորտակուող բարոյականութիւնը, այլ պիտի վերականգնէ՛ յարուցանելով զայն մահուան

մութ անյայտութենէն: Յիսուս երկու անձերու մեղքերուն թողութիւն շնորհեց, ըսելով. **«Մեղքերդ ներուած են»:**

Մենք, հայութիւնը կ՛ըմբռնենք կրօնքով: Մեզի համար ճըշմարիտ Հայը, քրիստոնեա՛յ Հայն է: Իսկ անկրօն Հայը՝ հեթանոս մըն է, որ կը պարտի մկրտուիլ Մայր Եկեղեցւոյ աւազանին մէջ, դառնալու համար նո՛ր Հայը, իսկական Հայորդին:

Յիսուս եկաւ առաջին անգամ փրկելու համար: Ան ծնաւ՝ մարդացաւ փրկելու համար: Քարոզեց ու բժշկեց փրկելու համար:

Թոյլ տուաւ որ խաչեն Զինք փրկելու համար: Անոր դերը, Անոր գործը, Անոր առաքելութիւնը, մեր կեանքը փրկե՛լ էր:

«Քրիստոս...երկրորդ անգամ..պիտի յայտնուի անոնց՝ որոնք կը սպասեն Իրեն, հաւատքով փրկուելու համար»: Յիսուս Քրիստոս, Յարուցեալ Փրկիչ մեզ կը վերածնի Իր Յարութեան զօրութեամբ: Հոգեփոխութիւն, որ կը նշանակէ **"Վերստին Ծնանիլ"**:

Այս սրբարար ապրումի փոխարկումը որչա՛փ բացայայտօրէն կ՛երեւի մեր սուրբերու և նահատակներու կեանքին մէջ: Որչա՛փ ներշնչիչ, կենսանորոգ ու փրկարար եղած է անոնց օրինակելի կեանքը երբ կը սերտենք Հայ պատմութիւնը:

Շատ մարդիկ այսօր փրկութիւն կ՛ուզեն, բայց Փրկիչը չեն ուզեր. խաղաղութիւն կ՛ուզեն, բայց խաղաղութեան Առաքեալը կ՛անտեսեն, սէր և միութիւն կ՛ուզեն, բայց Աստուծոյ սիրոյ օրէնքը կ՛անգոսնեն: Մեղաւորը որ կը զգայ իր մեղքը, աւելի մօտ է փրկութեան քան բարեպաշտը որ կը պարծենայ իր ունեցածովը:

Սէրը ոսկի բանալին է արքայութեան, իսկ զղջումը՝ գինը փրկութեան: Մեքենական աշխարհահայեացք ունեցողներու համար, հաւատքը զառանցանք է, իսկ հաւատաւորի համար՝ կեանք է, և փրկութիւն: Քրիստոնեան կամաւորապէս պարտ է հրաժարիլ աշխարհիկ ստացուածքներէն, երբ անոնք վտանգ հանդիսանան իր հոգւոյն փրկութեանը: Հօր Աստուծոյ սէրը հանդէպ Իր Որդւոյն՝ պատուանդանն է տիեզերքին ու երաշխիքը մարդոց փրկութեան:

Իրական բարոզչութիւնը փրկութեան կոչն է, հրաւէրն է Աւետարանի բարի լուրին, և Աստուծոյ արքայութեան: Իւրաքանչիւր քրիստոնեայ մոռնալու չէ երբեք Վերջին Յաշուետուութեան օրը:

> **«Անոնք որ բարի գործեր ըրած են՝ կեանքի յարութեան համար, իսկ անոնք որ չար գործեր ըրած են՝ դատաստանի յարութեան համար»**
> --Յով. Ե.29:

Փրկիչը կ՛ըսէ.

> **«Ես իսկ եմ Յարութիւն և Կեանք. ով որ կը հաւատայ ինծի, թէպէտ մեռնի ալ, պիտի ապրի:**
> **Իսկ ով որ կենդանի է և կը հաւատայ ինծի յաւիտեան պիտի չմեռնի»**--Յով. ԺԱ.25:

Փրկութեան համար երկու պայման կայ:

1. Անսուտ հաւատով հաւատալ Աստուծոյ Միածին Որդիին:

2. Ապրիլ Անոր պատուէրներուն համաձայն, այսինքն՝ ապրիլ սիրոյ և բարեգործութեան՝ ծառայութեան կեանքը:

Հաւատը պէտք է գործօն ոյժ մը ըլլայ,

«Ինչպէս որ մեռած է մարմինը առանց հոգիի, այնպէս ալ մեռած է հաւատը առանց գործերու»

կ՛ըսէ Տեառն-եղբայր Յակոբոս Բ.26:

Քրիստոնէութիւնը սիրոյ, բարութեան կրօնքն է, կեա՛նք է, և ոչ թէ վերացական վարդապետութիւն մը: "Ես ապաշխարած եմ" ըսելը փրկութեան տոմս մը չէ՛: Քրիստոնեան պարտաւոր է ապրի՛լ իր հաւատքին համարժէք: Ան, Իր Փրկչին՝ Քրիստոսի կեանքը, պէտք է ցոլացնէ իր կեանքին վրայ: Հաւատը պարտ է կենդանի պահուիլ հաւատացեալին գործո՛վ, վասնզի՝ «Հաւատը առանց գործի մեռած է»:

Ի՞նչ կը նշանակէ Աւետարանին պատգամած "փրկութիւն" բառը: "Փրկութիւն" բառը իր իսկական իմաստին ու գործածութեան մէջ կը նշանակէ" մեղքերու թողութիւնը: Օրինակ, Փիլիպպէ քաղաքին մէջ Պօղոս և Շիղայ առաքեալներ առանց դատավարութեան ծեծուեցան ու բանտարկուեցան: Երկրաշարժի մը պատճառաւ երբ բանտին դռները բացուեցան, բանտապետը անձնասպան պիտի ըլլար կարծելով որ բանտարկեալները բախած են, իսկ Պօղոս առաքեալ բարձր ձայնով կանչեց զայն ըսելով որ բոլոր բանտարկեալները հոն են: Բանտապետը եկաւ Պօղոսի և Շիղայի, ու աղաչելով ըսաւ անոնց. «Տիա՛րք, ի՞նչ պէտք է ընեմ որ փրկուիմ» --Գործք. ԺԶ.30:

Պօղոս և Շիղայ ըսին անոր.

«Հաւատա՛ Տէր Յիսուս Քրիստոսի և ամբողջ ընտանիքովդպիտի փրկուիս»:

Երկու հազար տարի առաջ, աշխարհի վրայ, անհաւատ մարդ գոյութիւն չուներ: Աշխարհի վրայ անհաւատութիւնն ու աստուածամերժութիւնը 18-րդ դարէն յետոյ սկսաւ:

Կռապաշտութեան ժամանակ, մեղքի զգացումը չափազանց զօրաւոր էր մարդոց հոգեբանութեան մէջ: Ա՛յն աստիճան կը վախնային աստուածներէ, որ մինչեւ իսկ իրենց հարազատ զաւակները կը զոհագործէին:

Պօղոս առաքեալին պատուէրը բանտապետին ոչ թէ "հաւատա" է, այլ "Հաւատա՛ Տէր Յիսուս Քրիստոսի" է, այսինքն թօթափէ՛ քու հաւատդ անծանօթ աստուածներէ ու վստահէ Յիսուս Քրիստոսի՛:

Յիսուս Քրիստոս կրնայ ու պիտի շնորհէ քեզ մեղքի թողութիւն և հոգւոյ խաղաղութիւն: Ու որպէս ապացոյց քու հաւատքին, մկրտուէ Յիսուս Քրիստոսի Անունով: Մկրտութիւնը շօշափելի

արտայայտութիւնն է հոգեկան անտեսանելի հաւատոյին:

Դժբախտաբար այսօր զանազան իմաստներով կը գործածուի "փրկութիւն" բառը և շփոթութեան կը մատնէ կարգ մը անճանաչութիւններու: Աստուած արթնցնէ՛ Իրեն հաւատացող աչքերը:

Այդ անկշռելի և անշօշափելի հաւատա՛լն է Քրիստոսի, որ Յիսուս կը փնտռէ մարդկային անճնուրացութեան մէջ: Մարդ այդ հաւատալը արտայայտելու է անճնազո՛հ ծառայութեան և ընկերասիրութեան հոգիի մէջ ստանալու համար հոգեկան խաղաղութիւն, առողջութիւն և մեղքերու թողութիւն:

Փրկութեան երկրորդ սահմանումը կամ վերջնական եզրակացութիւնը, մեռելոց յարութեան և հաշուետուութեան ժամանակն է: Հաւատալով մեղքերու թողութիւնը, յաւիտենական կեանքի ապահովագրուած տոմս մը չէ՛: Ինչո՞ւ: Որովհետեւ--

Մեռելներու յարութենէն վերջ այսպէս կը կարդանք Յիսուսի յարազա՛տ խօսքերէն, ուր Ան կ՛ըսէ ա՛յն հաւատացեալներուն, որոնք ոչ միայն հաւատացած էին Իրեն, այլ նաեւ գործադրած Իր պատուէրները.

«Եկէ՛ք, Հօրս կողմէ օրհնեալներ, և ժառանգեցէ՛ք այն արքայութիւնը որ ձեզի համար աշխարհի սկիզբէն պատրաստուած է: Որովհետեւ անօթի էի և զիս կերակրեցիք, ծարաւ էի և ջուր տուիք, օտարական էի և ընդունեցիք զիս, մերկ էի և հագցուցիք ինձի, հիւանդ էի և հոգ տարիք ինձի, բանտի մէջ էի այցելեցիք ինձի»:

Այն ատեն արդարները պիտի պատասխանեն անոր ու ըսեն.

«Տէ՛ր, քեզ ե՞րբ անօթի տեսանք ու կերակրեցինք, կամ՝ ծարաւ՝ և ջուր տուինք. Քեզ ե՞րբ օտարական տեսանք և ընդունեցինք կամ՝ մերկ՝ և հագցուցինք. Քեզ ե՞րբ հիւանդ կամ բանտի մէջ տեսանք և այցի եկանք քեզի»--Մատթ. ԻԵ.34-40:

Թագաւորը պիտի պատասխանէ ու ըսէ անոնց. **«Ճշմարիտ կ՛ըսեմ ձեզի, քանի որ իմ այս փոքր եղբայրներէս մէկուն ըրիք՝ ինձի՛ ըրած եղաք»:**

Ներկայ ժողովուրդները անտեղեակ են Աստուածաշունչին, որովհետեւ թէ նախապաշարուած են քլիշէ դարձած բառերով, և թէ չեն ուզեր խորանալ Յիսուսի կենսաբաշխ խօսքերուն: Անոնք իմացած են "ողորմութիւն" և "Փրկութիւն" բառերը, սակայն շատ քիչ գաղափար ունին անոնց իմաստին մասին: Յիսուս չ՛ըսէր «իրար սիրեցէք», այլ կ՛ըսէ. «Ինչպէս ե՛ս ձեզ սիրեցի՝ դուք ալ իրար սիրեցէք»:

Յիսուս սիրեց մարդկութիւնը առանց խտրականութեան, առանց յարանուանական զանազանութեան, առանց եկեղեցիներու

տարբերութեան և առանց գաղափարի կամ բառերու տարբերութեամբ: Այս անկշռելի և անշօշափելի հաւատա՛լն է Քրիստոսի, որ մեզ հաւաքականապէս կը միացնէ ու նաեւ պիտի սիրցնէ իրարու:

Քրիստոնէութեան մէջ փրկագործութիւնը Աստուծոյ ներումն է մեղաւոր ու զղջացող անձին, որպէս սիրոյ արտայայտութիւն և Հայրութիւն: Ի՞նչ փառ ու փրկութիւն, բռնել ու չճգել աստուածչին բարերար Ձեռքը, այդ հրաշագործ ու ամենասուրբ Ձերքը, որ գթառատ՝ կու տայ ու կը մոռնայ, կը փրկէ ու կը գոհանայ, կը նախատուի ու կը ներէ, և ցոյց տրուած ապերախտութիւններու հակառակ՝ չի զրկեր մեզ Իր աստուածային շնորհներէն ու պաշտպանութենէն:

«Փրկութիւն»ը գաղափար մը չէ ուղեղին մէջ, զգացում չէ սիրտէն արտաբխող, և հայեցողութիւն մը չէ, այլ՝ կեա՛նք, ապրում անձով մարմնացող արտայայտութիւններ, որոնց կենդանի ու փոխարկուած նմոյշներն են Մարիամ Մագդաղինէն, Զակէոս մաքսապետը ու մանաւանդ Քրիստոսի Եկեղեցին հալածող՝ Սաուղը, որ դարձաւ Աւետարանին ճաճանչագեղ առաքեալը Պօղոս:

Կարելի է խօսիլ աստուածայայտնութեան մասին որ չի կորսըւիր այլ ունի խորհուրդ մը որ կը գերազանցէ պատմականը և վարկածային տեսութիւնը ու կը զգացնէ հոգւոյդ, Բացարձակին հպումը: Ան Իր մէջ ունի հրապուրելու և կանխա՛ւ երաշխաւորելու կարողութիւնը, որ հազուագիւտ է նիւթապաշտութեան մէջ:

Շատ մարդիկ այսօր փրկութիւն կ՛ուզեն, բայց Փրկիչը չեն ուզեր, խաղաղութիւն կ՛ուզեն և խաղաղութեան Առաքեալը կ՛անտեսեն, սէր և միութիւն կ՛ուզեն, բայց Աստուծոյ սիրոյ օրէնքը կ՛անգոսնեն:

Յետագայ բանի մը նախադասութիւնները Յիսուս Քրիստոսի "Խորհուրդ Խորհին" աղօթքին բառերն են: Կաղօթեմ որ անոնք դառնան մեր երկրատր ճամբան լուսաւորող Աստղը-Յով.ԺԷ.35-36:

«Արդա՛ր Հայր, աշխարհը քեզ չճանչցաւ, բայց ես ճանչցայ քեզ, և անոնք ալ ճանչցան թէ դո՛ւն ղրկեցիր զիս: Եւ քու անունդ ճանչցուցի անոնց ու պիտի ճանչցնեմ, որպէսզի այն սէրը, որով դուն զիս սիրեցիր, ըլլայ անոնց մէջ, և ես՝ անոնց մէջ»:

«Արդ, կ՛աղօթեմ իրենց համար,չեմ աղօթեր աշխարհին համար, այլ անոնց համար որ դուն ինծի տուիր, որովհետեւ անոնք քեզի կը պատկանին»--Յով. ԺԷ.9:

Օգոստոս 30, 1998
Թորոնթօ

«ԻՆՉՈ՞Ւ ԿՈՒ ԼԱՍ»

Անո՛նք որոնք լացած ու տառապած են, միայն կրնան սարսըռուն գործեր արդիւնաբերել: Յիսուս կը կրէր չարչարանքը անմռունչ հեզութեամբ և առանց որեւէ դիմադարձութեան:

Յիսուս կու լար, ոչ թէ ցաւէն, այլ վիշտէ՛ն: Ան կ՛ըսէ մեր բոլորին ալ. «Ինչո՞ւ կու լաս»: Ամենազօրաւոր ձայնը՝ մանկան մը լալու ձայնն է, երբ ան իր մայրը կը փնտռէ: Մենք զԱստուած կը փնտռե՞նք աղօթքով: Տիրամայրը փարած էր Յիսուսի արիւնոտ ոտքերուն լալահառաչ խաչի պատուանդանին:

Վիշտը և սէրը կը պարփակեն մարդուս կեանքը: Նուիրումի և տառապանքի հնոցին մէջ է, որ առաւելաբար կը մաքրազտուի և կը վերընձիւղի հաւատքի ոգիով: Մայրամուտին, տառապանքի և ցաւի մէջ բալողներուն կ՛երեւի լուսազարդուած և գեղեցկատեսիլ աստղածաւալ երկինքը: Յիսուս կը վստահեցնէ մեզ ըսելով.

«Խորագոյն վիշտի և յուսահատութեան մէջ, կայ յոյս և ահագնազօր ցաւի ու տառապանքի մէջ երբ յանկարծ, տիեզերք կործանի, ամայանայ կայ Աստուած»:

Յիսուս Քրիստոսի անվեհեր և անձնուրաց առաքեալները ցոյց տուին աշխարհի, թէ ծառայութեան ու ազատագրութեան ճամբան, մի միայն ա՛յն ճանապարհն է ուրկէ բալեց Մարդու Որդին, ու չարչարուեցաւ՝ բայց չկորաւ, մեռաւ՝ բայց չանյայտացաւ, այլ յարութիւն առաւ գերեզմանէն. ոչ միայն մարդ արարածն է որ պիտի չարչարուի, տառապի և անարգուի, այլ նաեւ Տիրոջ Որդին:

Տառապանքի ընդմէջէն մարդ կրնայ տեսնել իրականութիւնը: Հայ հանճարը, ծաղկած և փայլած է յաճախ, կեանքի ծանր հարուածներուն տակ...: Վիշտը, տառապանքը, կեանքի դաժան պայմանները,կարծէք, հայ արժէքները երեւան բերելու, հայոտաղանդը ծաղկեցնելու և ուռճացնելու ծառայող, ու մանաւանդ ազգային ջիղը պրկուած պահելու՝ զօրաւոր ազդակներ եղած են:

Քրիստոսի մեւանուշ Ձայնը «Եկէք Ինծի»ն է, որ կը հնչէ մեղմ ու բաղցր Այդ ձայնը հաղորդական և գրաւիչ ուժ մը ունի, նորոգելու մեղաւորներուն տառապալից կեանքը և սփոփելու համար տանջուած սրտերը: Յիսուս Քրիստոսի առաքելութիւնը աստուածային սիրոյ գերագոյն արտայայտութիւնն է հանդէպ տառապակոծ աշխարհի: Աստուած յայտնեց Իր սէրը Յիսուսով, ո՛չ որովհետեւ մարդկութիւնը բարի, ազնիւ և սիրուելու արժանի էր, այլ՝ որովհետեւ Աստուած կը տառապէ՛ր տեսնելով Իր սիրած արարածները, որոնք մոռցած էին Իր պատուիրանները, ու որպէս "Անառակ Որդի" հեռացածկեանքի ակնաղբիւրէն ու դարձած խոզարածներ:

Աստուած կը տառապի, որովհետեւ կը սիրէ՛ մեզ: Ան կ՛ուզէ ազատել մեզ մեր ունա՛յն արկածախնդրութենէն: Ան կը փափաքի

որ մենք չափահասութեան հասնինք, կարենալ զանազանելու համար ճշմարիտը, ճշմարտանմանէն (կեղծէն) և բարին՝ չարէն:

Ցաւ և տառապանքը յաղթահարուելու են, որովհետեւ անոնց ետին արեւածա՛գ մը գոյութիւն ունենալու է: Մի միայն չհաւատացողներուն վիշտէն զատ ուրիշ բան չկայ: Քրիստոսի համար, "տառապիլը", մարդ արարածը Աստուծոյ վերադարձնել է: Ամէնէն հարցասէր միտքը գոհացնող բացատրութիւնները՝ Խաչի՛ն լոյսով կը բանան իրենց դռները:

Մեր Տէրը Յիսուս, ոչ թէ լալը կ՛արգիլէ, այլ մեզի կ՛ըսէ «Ինչո՞ւ կու լաս»: Արդիոք այգալոյսող առաւօտը չէ՞ս տեսներ:

Յիսուս մեզ կը յուսադրէ: Յոյսը զօրութիւն է յաջողութեան, ապագայի յառաջդիմութեան խարիսխը: Ան յոյս կը ներշնչէ յուսահատին, խաղաղութիւն՝ հոգիով տառապողին և մխիթարութիւն՝ սգաւորին: Կեանքի գոյութեան և գոյապայքարին իմաստը կ՛առնենք քրիստոնէական կրօնի յաւիտենական կեանքի յոյսէն, ուր Յարուցեալ Յիսուս կ՛ըսէ բեզի և ինծի. «Ինչո՞ւ կու լաս»:

Եկեղեցին կը զանգահարէ ըսելով.

«Միթէ ամպերէն վեր չկա՞ն անհամար աստղերն ու արեւները, լոյսի իրենց յաւերժական փողփողումներով: Մեր հոգին, աչքէն աւելի խորաթափանց, չի՞ տեսներ զանոնք: Եւ առանց հոգիին ներքին այս հզօր տեսութեան, արդեօք հնա՞ր է կեանքը»
--Գարեգին Եպսկ. Խաչատուրեան:

Աստուծոյ սէրն ու ներումը կ՛ազնուացնէ ու կը բարձրացնէ մարդկային ապրումը և Անոր յուսադրիչ խոստումը կ՛ազատէ մարդը հիասթափութենէ: Այսպիսի յոյս մը կու գայ մի միայն Աստուծոյ վերջնական յաղթանակի հաւատքէն:

Յարուցեալի յաղթականօրէն կանգնած է մեց իբր Լոյս բանականութեան, իբր Յոյս Հոգւոյ, և իբր Սէր անհունօրէն ջերմ սիրտի մը: Քսաներորդ դարը եկաւ Մեծ Եղեռնով ու արհաւիրքով, իսկ ահա կը մեկնի անսպասելի իրականացումներով և յոյսով:

Յուսահատութեան, վհատութեան ու յոյսի գագաթնակէտին կանգնած էր կոյր Բարտիմէոս երբ Յիսուս կ՛անցնէր Երիքովի փողոցներէն:

Այսօր եւս Յիսուս կ՛անցնի մեր քովէն: Կը հաւատա՞նք Անոր, կ՛աղօթե՞նք Իրեն, կը վստահի՞նք Անոր զօրութեան, կը սիրե՞նք զԱյն, որ ըսաւ Իր աշակերտին.

«Կը սիրե՞ս Ջիս»:

Ապրիլ 20, 1998
Թորոնթօ

ԽՆՃՈՅՔԻՆ ԱՌԱԿԸ

Ղուկաս ԺԴ. 1-33

143. **Ջրգողեալի Բժշկութիւն Շաբաթ Օրով**--ԺԴ.1-6:

«Շաբաթ օր մը Յիսուս մտաւ Փարիսեցիներու իշխանաւորներէն մէկուն տունը հաց ուտելու»--ԺԴ.1:

Յիսուս Քրիստոս, որ նախապէս "կեղծաւոր" և "օձերու ճագեր" անուանած էր Փարիսեցիներն ու իր ժամանակակից կրօնաւորները, երբեմ հոգեկան դառնութիւն և զայրոյթ չունի անոնց հանդէպ:

Ոչ միայն Իրեն գաղափարակից չեղողներու հրաւէրները կ՛ընդունի, այլ Զինք ատողներո՛ւն հետ սեղան կը նստի: Զինք դաւադրողներուն հրաւիրեալը և սեղանակիցը կ՛ըլլայ:

Որոնմ. «ուշի ուշով կը դիտե՛ն ու կը բննադատեն Զինք»:

Անճնամատոյց Յիսուսի նպատակն ու հեռանկարը յաջողցնել է Իր սրբազան առաքելութիւնը ու յայտնագործել Աստուծոյ սէրը հանդէպ աշխարհի: Որովհետեւ մարդ արարածը արարչագործութեան կատարն է, պէտք է փրկել, պէտք է գուրգուրալ, պէտք է սիրե՛լ մարդը: Յիսուս Քրիստոս, անմռունչ հեծութեամբ, սիրոյ վեհանճնութիւնը, սիրոյ ոգին չանաց ներմուծել Ի՛ր իսկ հակառակորդներու հոգիներէն ներս: Որովհետեւ Ան վստահ գիտէր թէ սիրո՛յ զոհաբերութիւնը նախանիւթն է արարչութեան և ստեղծագործութեան: Ան սիրոյ կարթով ուզեց որսալ Իր հակառակորդները ու ոչ ատելութեան հոգիով:

Յիսուս Քրիստոսի Աստուածայայտնութիւնը կը մնայ Խորհուրդ, հետեւաբար Անոր Սբ.Մարդեղութիւնը՝ խորհրդազգաց յայտնագրութիւնն է անմնելի Հօր Աստուծոյ բաղցրահայեաց ու խորածածուկ Խորհուրդին:

144.**Խոնարհութեան Դաս**--ԺԴ. 7-11:

«Երբ մէկը քեզ հարսանիքի կամ խնճոյքի հրաւիրէ՝ առաջին գլուխը մի՛ նստիր, գուցէ քեզմէ աւելի յարգարժան անձ մըն ալ հրաւիրուած ըլլայ անոր կողմէ»--ԺԴ.8:

«Ով որ իր անձը կը բարձրացնէ՝ պիտի խոնարհի, և ով որ իր անձը կը խոնարհեցնէ՝ պիտի բարձրանայ»--ԺԴ.11:

Մարդկային գերագոյն և ծայրագոյն տենչանքը՝ փա՛ռքն է: Մարդ՝ իր բոլոր հարստութիւնը և զօրութիւնը մէկ նպա-

տակի համար կ՛ամբարէ՝ փառասիրութեան համար: Փառի ու պատիւի ճգտումը ո՛չ սխալ է և ոչ ալ հակառակ աստուածային Կամքին:

Այլ՝ ուրիշի՛ն փառին տիրանալ կամ ուրիշին փառը գողնա՛լ անօրէնութիւն է: Փառը, նման զանազան վարձատրութիւններու կարգին, պարգեւատուութիւն է: Փառամոլութիւնն ու փառատենչութիւնը, փառի տիրանալ է խոտոր ու անիրաւ կերպով:

Ինչո՞ւ:

Փառի ու փառատենչութեան տարբերութիւնը շատ պարզ է:

Փառը՝ այն պատիւը՝ բարեմասնութիւնը և գովաբանութիւնն է, որ ուրիշնե՛ր կու տան իրաւա՛մբ որպէս գնահատանք մէկու մը արժանավայել կեցութեան կամ հերոսութեան համար:

Իսկ փառատենչութիւնն ու փառամոլութիւնը կաշառակերութեամբ կամ ֆու խորամանկութեամբդ գնահատուիլ ծափահարուիլ և մեծարուիլ է:

Ճանչցուած իրողութիւններու մէջ փառն է միայն որուն արժեւորութիւնը՝ ուրիշէ՛ տրուած ըլլալուն մէջ կը կայանայ:

Այն ինչ որ ֆու տենչովդ յաջողցնես, երբեք փառ չի սեպուիր, այլ փառամոլութիւն:

145.**«Փոխարէնը բեզի պիտի հատուցուի արդարներու յարութեան օրը»**--ԺԴ.14:

Ժամանակի և միջոցի սահմանափակումներէն վեր է Յիսուս Քրիստոս: Անոր ներկան՝ յաւիտենականութիւն մըն է ինքն իր մէջ: Կարելի չէ ճշդել ժամանակը հոգիի, մտքի և նուիրումի տարողութեան: Անժամանցելի Յիսուսի հայեացքը կը բոլորէ անցեալը, ներկան և ապագան: Երբ Ան կը խոստանայ, կ՛ուխտէ յաւիտենական կեանքը, վարձատրութիւն կամ մրցանակ յարութեան օրը, մեզի՛, ժամանակի սահմանափակումներու ենթակայ մարդ արարածներու համար այդ օրը հեռո՛ւ, անհասանելի կը թուի:

Աստուածառաք Վարդապետին աշակերտները, երբ ստացան Սուրբ Հոգւոյն հեղումը, այնուհետեւ իրենք եւս սկսան ապրիլ յաւիտենական ներկային մէջ: Անո՛նք եւս, նման իրենց Փրկիչին, մահը արհամարհեցին ու նայեցան բարբարոսներու աչքին ուղիղ, անվախ և անխաբ:

146. **Մեծ Խնճոյքը**--ԺԴ. 15-24:

«Մարդ մը ընթրիք տուաւ և հրաւիրեց շատեր: Ընթրիքի ժամուն ղրկեց իր Ծառան՝ կանչելու հրաւիրեալները թէ՝ եկէ՛ք,...Ամէնքն ալ մէկ առ

մէկ սկսան հրաժարիլ»:

Վերոյիշեալ մեծ ընթրիքի հրաւիրեալներու բացակայութիւնը ո՛չ թէ պատիժ և դատապարտութիւն նկատելու ենք, այլ՝ ազատ կամքի կամ իմաւաճոյքի կիրարկում:

Յաւիտենական կեանքէն զրկուիլ ու կորսուիլ, ո՛չ թէ Աստուծոյ պատիժը համարելու է, այլ՝ մասնակցիլ չ՛ուզողներու, կեանքը մերժողներու, ժամանակաւորը՝ անժամանցելիէն բարձր սեպողներու արժանի ընտրութիւնը:

Հրաւիրեալներու պատճառաբանութիւնները որքան նեղմիտ են: մանաւանդ վերջինին արդարացման դիմակը բոլորովին ըստորնացուցիչ:

«Կին առած եմ, ատոր համար չեմ կրնար գալ»--ԺԴ. 20:

Լաւագոյնը պիտի ըլլար եթէ կինն ալ հետը բերէր այդ մեծ կոչունքին: Մարդոց մեծամասնութիւնը՝ իրենց "ես"ի ամբարտաւանութեան համար զրկուած պիտի ըլլան դատաստանին օրը իրենց յաւերժօրէն ապրելու իրաւունքէն: Երկինքի արքայութեան մեծ կոչունքը ըստ Աստուծոյ կարգադրութեամբ, տեղի պիտի՛ ունենայ, սակայն տարբեր հրաւիրեալներով: Ոչ թէ իրենք զիրենք առանձնաշնորհեալ կարծողներ, այլ Աստուծոյ կոչին ու երկնային տեսիլքի՛ն արժանաւորներու և հնազանդողներու հանդիսութեամբ:

«Բայց կ՛ըսեմ ձեզի, թէ արեւելքէն ու արեւմուտքէն շատեր պիտի գան և երկինքի արքայութեան մէջ պիտի բազմին Աբրահամի Իսահակի և Յակոբի հետ»
--Յիսուս

147.Աշակերտութեան Փոխարժէքն ու Ջոհողութիւնը
--ԺԴ. 25-33:

«Եթէ մէկը ինձի գայ և չ՛ատեր իր հայրն ու մայրը, կինն ու զաւակները, եղբայրներն ու քոյրերը և նոյնիսկ իր Անձը, չի կրնար իմ աշակերտս ըլլալ ...ով որ չ՛առներ իր խաչը և ինձի չի հետեւիր՝ ինձի աշակերտ չի կրնար ըլլալ» -ԺԴ.26-27:

Վերեւ յիշուած համարին "ատել" բառը ծայրայեղ և ծանրակշիռ կը թուի ոմանց համար: Լուրջ և կենսական հետեւանքներ ունեցող "ատել" բառը, իր ամբողջական ու վնասակար իմաստով և նշանակութեամբ կ՛իրագործուի այսօր անգութ և դաժան բռնակալներու, նիւթապաշտ առեւտրականներու և դրամատուներու կողմէ, որոնք դրամի կը փոխեն աղքատներու համբերութիւնը և

գերիներու հրտինբը:

Այսպիսի խաւար ու բիրտ իշխանութեան մէջ և անոր կողբին, Մարդեղացեալ Աստուածորդին ջանաց հաստատել՝ արդարութեան, իրաւունբի և սիրոյ ինբնուրոյն Եկեղեցին:

Աշխարհի անզուսպ ու կատաղի իշխանութիւններու ժըխտակա՛ն գործառնութիւններու դէմ, Յիսուս՝ Ինբ ալ կանգնեց հոգեկան, կորովի և ամբողջանուէր դրակա՛ն հերոսներ և վկաներ:

Որովհետեւ, Սատանային պողպատեայ ամրոցները՝ կեղծաւորութեան, սուտի, նիւթապաշտութեան և հեշտանբի ցանկութիւններու դէմ, Ան կարիբը ունէր արտակարգօրէն անճնուրաց, սուրբ հաւատաւորներու: Ծայրահեղ խաւար մթութիւնը մի միայն կրնայ լուսաւորուիլ անպարտելի և անստուեր լոյսով:

Իրատես և հեռատես Գալիլեացի Մարգարէն, Իր միտբը աւելի եւս կը յստակացնէ երբ կ՛ըսէ.

> **«Արդ, այսպէս ալ ձեզմէ ամէն ոբ,որ չի հրաժարիր իրենց բոլոր ունեցածէն, չեն կրնար ինձի աշակերտ ըլլալ»**--Ժ.Դ.33:

Մեծ Վարդապետին աշակերտները երբ հրաժարին իրենց ուրոյն ինչբերէն (որոնբ ժամանակաւոր են), Աստուած պիտի պարգեւէ անոնց անժամանցելի ինչբեր, հոգեղէն զօրութիւններ, որոնբ պարտութեան կը մատնեն, նոյնիսկ թշնամիին ծանր հրետանին: Աստուած մեզմէ բան մը չ՛առնէր առանց անոր փոխարէնը աւելի լաւը պարգեւելու:

Հրաժարիլ կը նշանակէ ինբզինբ կամա՛ւ զրկել: Ենթական եթէ ստիպողաբար զրկուի իր ինչբերէն, այդ արարբը՝ հրաժարիլ չի նշանակեր, այլ կեղծաւորութիւն: Քրիստոս՝ Իր հետեւորդներէն կը պահանջէ բացարճակը և ծայրագոյնը որովհետեւ Իր Եկեղեցիին գործառնութիւնները վիթխարի համեմատութիւններ պիտի ստանճնեն: Ի՛նչ զոհողութիւն որ մեր Տէրը մեզմէ կը փնտռէ, Ինբ՝ Իր ապրումով ու զոհողութեամբ ցոյց տուած է:

Յունիս 3, 1998